

KL

TAL FOR FOLKESKOLEN
BRUG NØGLETAL I UDVIKLINGEN AF INKLUSION

TAL FOR FOLKESKOLEN

BRUG NØGLETAL I UDVIKLINGEN AF INKLUSION

INKLUSION

Tal for folkeskolen

Brug nøgletal i udvikling af inklusion

© KL maj 2015

Produktion: KL's Trykkeri

Design: e-Types

INDHOLD

01/ Indledning

Side 4

02/ Hvor langt er vi med inklusion?

Side 5

03/ Er der læring og trivsel?

Side 8

04/ Hvem kan kommunens
læringsmiljøer inkludere?

Side 14

05/ Andre elementer i
inklusionsindsatsen

Side 19

06/ Dokumentation af
nøgletallene

Side 20

01/ INDLEDNING

KL ønsker med denne vejledning at inspirere den enkelte kommune til at bruge KL's skolenøgletal "Tal for Folkeskolen" til at udarbejde en lokal status på inklusion. Ministeriets ekspertgruppe har i foråret 2016 udarbejdet en national kortlægning af inklusion med en lang række anbefalinger til kommuner og skoler. Det giver anledning til, at kommunerne og skoler stiller spørgsmål til egen praksis og udviklingsmuligheder. Et sted at starte kan være at se på disse nøgletal.

I alle kommuner er der arbejdet intenst med at udvikle læringsmiljøer i skolen, der kan tilgodese, at alle børn og unge er forskellige og har forskellige forudsætninger og præferencer for læring. Kommunerne har samlet set fået vendt en mangeårig udvikling, hvor flere og flere børn blev segeret fra det almene fællesskab. Men opgaven er ikke løst fuldt ud endnu. Der er både kommunalpolitisk og fagprofessionelt behov for et vedvarende fokus på at udvikle de almene læringsmiljøer i dagtilbud og skole. Det skal understøttes af fælles mål og retning, der sikrer sammenhæng og samtidighed fra den politiske ledelse, for-

valtningsledelsen og skoleledelsen. Og det skal understøttes af, at kommuner og skoler udveksler erfaringer og deler viden om virksomhedsfulde initiativer.

I KL's spørgeskemaundersøgelse i efteråret 2015 vurderer 36 kommuner, at de er i god udvikling i forhold til inklusion, mens 60 kommuner vurderer at være i nogenlunde god udvikling. Resultatet viser, at der er fokus på inklusion i alle kommuner, men også, at der stadig er en række udfordringer at arbejde med.*

Ministeren for børn, undervisning og ligestilling igangsatte i efteråret 2015 et inklusionseftersyn. Der blev nedsat en ekspertgruppe, der skulle afdække kommunernes inklusionsindsats og komme med praksisnære anbefalinger. Ekspertudvalget, med formand for Skolelederforeningen Claus Hjortdal i spidsen, har medio maj overleveret sin rapport til ministeren.

Ekspertudvalgets kortlægning har fokus på, hvordan det går med inklusionen på landsplan. Den opmærksomhed som kortlægning giver, og de overvejelser den enkelte kommune bør have i forhold til de mange anbefalinger, giver anledning til, at man lokalt laver en form for kortlægning eller status i forhold til, hvordan det går med at skabe en skole for alle børn.

KL har i efteråret 2015 udarbejdet "Tal for folkeskolen – Skolenøgletal", der er et nøgletalskoncept, hvor den enkelte kommune kan sammenholde skoledata med socio-økonomisk sammenlignelige kommuner. Fremover vil det generelle nøgletalskoncept blive formidlet til kommunerne 1-2 gange om året.

*KL har i efteråret 2015 gennemført den fjerde forvaltningsundersøgelse blandt de kommunale skoleforvaltninger om omstillingen til en ny folkeskole. I denne undersøgelse indgår også en række spørgsmål i relation til inklusion. Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen indgår som grundlag for denne publikation. Resultaterne er formidlet til den enkelte kommune i december 2015.

02/ HVOR LANGT ER VI MED INKLUSION?

Målet er, at så mange børn som muligt skal være en del af det almene fællesskab i folkeskolen. Tilbage i 2012 aftalte KL og regeringen et nationalt mål om, at 96 pct. af eleverne skal undervises i almenundervisningen. Det er siden lykkedes kommunerne at vende udviklingen, således at en større andel af eleverne i dag bliver undervist i skolernes almenmiljø. Kommunerne er ikke i mål, og der er fortsat behov for at have fokus på at fremme inklusionen samt på at følge op på, hvilket tilbud, der gavner det enkelte barn, og hvordan det går med elevernes faglige resultater og trivsel.

Der er forholdsvis stor kommunal variation i, hvor mange elever der er inkluderet i almenmiljøet. En del af variationen kan forklares med forskelligt elevgrundlag i kommunerne og socioøkonomiske forhold. Kommunernes kultur, praksis, fokus på området og inklusionsfremmende modeller har også betydning for inklusionen. Det vigtige er, at der bliver fulgt op på, hvordan det går med udviklingen.

For at opfølgningen bliver systematisk, gennemsigtig og opleves relevant af de involverede parter, er det afgørende, at der foreligger en besluttet plan for opfølgningen. Planen kan med fordel rumme en form for årshjul, sådan at alle parter ved, hvornår der følges op. Ligeledes bør det fremgå af planen, hvilke mål der følges op på, samt hvilke succeskriterier, der er for målopfølgning på de enkelte skoler og for skolevæsenet samlet. Uden konkrete mål er det ikke muligt at holde resultaterne op imod noget. Det kan derfor blive tilfældigt om et resultat vurderes som godt og tilfredsstillende eller ej.

Kommunerne skal hvert andet år udarbejde en kvalitetsrapport. Kvalitetsrapporten er en af anledningerne til, at der følges systematisk op på de væsentligste resultater.

INKLUSIONSGRAD ELLER SEGREGERINGSGRAD?

Der bliver talt både om inklusionsgrad og segregeringsgrad. Der er er to sider af samme sag. Inklusionsgraden fortæller, hvor stor en andel af eleverne, der går i den almene folkeskole. Segregeringsgraden fortæller, hvor stor en andel af eleverne der går i specialklasser på folkeskoler, specialskoler, kommunale ungdomsskoler samt interne skoler på dagbehandlingstilbud.

KL's seneste spørgeskemaundersøgelse blandt de kommunale skoleforvaltninger viser, at langt de fleste kommuner følger op på, hvordan det går med inklusionsgraden. 78 ud af 98 kommuner svarer ja til, at kommunen har en plan for at følge op på inklusionsgraden.

Nøgletallene kan generelt give anledning til at overveje, om niveauet er som forventet i forhold til andre kommuner. Er der forskel, kan det overvejes, hvad der evt. kan være årsagen til afvigelser. Det kan ligeledes give anledning til, at kommunen genovervejer sine mål for inklusion.

Data i de følgende tabeller stammer fra FLIS og er et eksempel på, hvilke data der kan trækkes. Kommunerne kan selv trække helt aktuelle data på kommune og skoleniveau i FLIS.

VEJLEDNING TIL KOMMUNEFORDELTE TABELLER

I de udsendte nøgletal kan den enkelte kommune se, hvad andelen af elever i specialtilbud (segregeringsgraden) er i egen kommune sammenholdt med landsgennemsnittet. Kommunen kan sammenligne sig med de kommuner, der ligner den pågældende kommune på socioøkonomiske faktorer. Kommunen kan se både niveauet for segregeringsgraden i januar 2016 samt udviklingen set i forhold til januar 2015. Har kommunen en lav segregeringsgrad, vil det være naturligt, at faldet i segregeringsgrad ikke har været så højt som i de kommuner, der har en højere segregeringsgrad. Og omvendt har kommunen en høj segregeringsgrad samtidig med, at segregeringsgraden har været konstant eller måske stigende, så vil det give anledning til at overveje, hvad årsagen er, og om der evt. er behov for at igangsætte nærmere analyser eller tiltag.

Segregeringsgrad januar 2016

	Pct.
Hele landet	4,7%
Dragør	1,5%
Fanø	2,2%
Gentofte	2,3%
Billund	2,4%
Rudersdal	2,5%
Vordingborg	2,8%
Horsens	3,0%
Rebild	3,1%
Egedal	3,1%
Vallensbæk	3,1%
Varde	3,4%
Lyngby-Taarbæk	3,4%
Vejen	3,4%
Esbjerg	3,5%
Vejle	3,6%
Roskilde	3,6%
Viborg	3,7%
Hørsholm	3,7%
Favrskov	3,7%
Fredericia	3,8%
Skanderborg	3,8%
Tårnby	3,9%
Aalborg	3,9%
Aarhus	3,9%
Odense	4,0%
Gladsaxe	4,0%
Skive	4,0%
Hvidovre	4,0%
Hedensted	4,1%
Silkeborg	4,1%
Køge	4,1%
Guldborgsund	4,2%
Greve	4,3%
Holstebro	4,3%
Nordfyns	4,4%
Odder	4,4%
Ballerup	4,4%
Jammerbugt	4,5%
Lejre	4,5%
Herning	4,5%
Gribskov	4,5%
Solrød	4,5%
Ringkøbing-Skjern	4,6%
Assens	4,8%
Helsingør	4,8%
Albertslund	4,8%
Sorø	4,9%
Fredensborg	4,9%
Mariagerfjord	4,9%
Ikast-Brande	5,0%
Brønderslev	5,0%
Sønderborg	5,0%
Faxe	5,1%
Furesø	5,1%
København	5,1%
Allerød	5,1%
Tønder	5,2%
Kerteminde	5,2%
Høje-Taastrup	5,3%
Lolland	5,3%
Lemvig	5,3%
Vesthimmerlands	5,3%
Morsø	5,4%
Kolding	5,4%
Bornholm	5,5%
Struer	5,6%
Glostrup	5,7%
Randers	5,9%
Norddjurs	5,9%
Herlev	5,9%
Ringsted	5,9%
Frederikshavn	5,9%
Aabenraa	6,2%
Middelfart	6,2%
Syddjurs	6,3%
Svendborg	6,5%
Faaborg-Midtfyn	6,5%
Haderslev	6,5%
Rødovre	6,6%
Holbæk	6,8%
Slagelse	7,0%
Brøndby	7,2%
Nyborg	7,2%
Langeland	7,4%
Næstved	7,5%
Stevns	7,6%
Kalundborg	7,8%
Odsherred	8,3%
Ishøj	8,8%
Læsø	
Ærø	
Frederiksberg	
Hjørring	
Hillerød	
Thisted	
Halsnæs	
Frederikssund	
Samso*	

Udvikling i segregeringsgrad januar 2015 - januar 2016

	Pct.-point
Hele landet	0,1%
Nordfyns	-1,1%
Fanø	-0,9%
Kalundborg	-0,8%
Norddjurs	-0,7%
Odsherred	-0,6%
Allerød	-0,5%
Langeland	-0,5%
Svendborg	-0,5%
Tønder	-0,5%
Gribskov	-0,4%
Frederikshavn	-0,4%
Helsingør	-0,3%
Mariagerfjord	-0,3%
Brøndby	-0,3%
Høje-Taastrup	-0,3%
Jammerbugt	-0,2%
Holstebro	-0,2%
Faxe	-0,2%
Vejle	-0,2%
Hedensted	-0,2%
Odder	-0,2%
Gentofte	-0,1%
Vesthimmerlands	-0,1%
Viborg	-0,1%
Billund	-0,1%
Rødovre	-0,1%
Guldborgsund	-0,1%
Hørsholm	-0,1%
Vejen	-0,1%
Egedal	-0,1%
Faaborg-Midtfyn	-0,1%
Sønderborg	-0,1%
Herning	-0,0%
Aarhus	-0,0%
Lemvig	-0,0%
Syddjurs	0,0%
Nyborg	0,0%
Lolland	0,0%
Struer	0,0%
Odense	0,0%
Gladsaxe	0,0%
Næstved	0,0%
Kolding	0,0%
Rebild	0,0%
Albertslund	0,1%
Favrskov	0,1%
Rudersdal	0,1%
Aalborg	0,1%
Ringkøbing-Skjern	0,1%
Lyngby-Taarbæk	0,1%
Assens	0,1%
Tårnby	0,1%
Ballerup	0,1%
Lejre	0,1%
Hvidovre	0,1%
Vallensbæk	0,1%
København	0,1%
Dragør	0,1%
Greve	0,1%
Varde	0,2%
Holbæk	0,2%
Silkeborg	0,2%
Haderslev	0,2%
Kerteminde	0,2%
Slagelse	0,2%
Horsens	0,2%
Sorø	0,2%
Skanderborg	0,2%
Fredericia	0,3%
Fredensborg	0,3%
Vordingborg	0,3%
Brønderslev	0,3%
Stevns	0,3%
Køge	0,3%
Glostrup	0,3%
Bornholm	0,4%
Ishøj	0,4%
Roskilde	0,4%
Skive	0,4%
Randers	0,5%
Herlev	0,6%
Solrød	0,6%
Esbjerg	0,6%
Aabenraa	0,6%
Furesø	0,6%
Middelfart	0,7%
Ikast-Brande	0,8%
Ringsted	1,2%
Morsø	2,0%
Samso	
Halsnæs	
Ærø	
Frederiksberg	
Thisted	
Frederikssund	
Hillerød	
Hjørring	
Læsø	

*Når der udestår data for nogle kommuner, er årsagen, at der er større afvigelser mellem FLIS og Danmarks Statistik.

VEJLEDNING TIL KOMMUNEFORDELTE TABELLER

Man kan se andelen af elever, der går i henholdsvis specialklasse (nøgletallet) og i specialskole. Det tal er udtryk for, hvordan kommunen har valgt at prioritere specialtilbud.

Den enkelte kommune kan via FLIS udarbejde en analyse af segregeringsgraden på skoledistriktniveau.

Andelen af elever i specialklasser

Når elever undervises i en specialklasse på en almen folkeskole, giver det flere muligheder for at knytte special- og almenundervisningen tættere sammen, sammenlignet med, hvis undervisningen fandt sted på en specialskole.

- Hvad er kommunes mål for inklusionsindsatsen?
- Hvordan følger kommunen op på udviklingen af andelen af børn, der er inkluderet i de almene læringsfællesskaber?

Andelen af segregerede elever i specialklasse på almenskole - januar 2016

	Pct.
Hele landet	58,0%
Fano	100,0%
Jammerbugt	90,4%
Tønder	88,2%
Vejen	87,5%
Esbjerg	86,3%
Guldborgsund	86,2%
Herning	85,6%
Frederikshavn	84,8%
Lemvig	83,9%
Varde	83,9%
Billund	83,5%
Aalborg	81,8%
Ikast-Brande	81,4%
Stevns	81,2%
Odder	79,2%
Vesthimmerlands	79,2%
Helsingør	78,7%
Mariagerfjord	78,6%
Kerteminde	77,8%
Hedensted	77,2%
Næstved	77,1%
Viborg	76,8%
Silkeborg	76,7%
Furesø	76,1%
Favrskov	75,9%
Brøndby	75,5%
Brønderslev	74,2%
Morsø	72,4%
Gladsaxe	72,4%
Skanderborg	72,4%
Fredensborg	72,2%
Vejle	71,0%
Allerød	69,6%
Solrød	69,4%
Hvidovre	67,8%
Odense	66,2%
Albertslund	66,0%
Nordfyns	65,8%
Gribskov	65,7%
Skive	65,7%
Rebild	65,6%
Høje-Taastrup	65,6%
Middelfart	64,9%
Egedal	64,4%
Aarhus	63,1%
Hørsholm	62,9%
Ishøj	62,7%
Greve	61,6%
Glostrup	61,4%
Rødovre	61,3%
Struer	61,2%
Vallensbæk	60,3%
Svendborg	59,7%
Holstebro	59,5%
Norddjurs	59,4%
Faaborg-Midtfyn	58,9%
Randers	58,7%
Soro	57,7%
Lolland	54,7%
Kolding	54,1%
Syddjurs	51,5%
Ringkøbing-Skjern	49,1%
Ringsted	49,0%
Ballerup	49,0%
Langeland	48,6%
Horsens	46,6%
Holbæk	45,2%
Haderslev	44,2%
Odsherred	43,5%
Aabenraa	43,4%
Rudersdal	42,8%
Assens	42,5%
Køge	41,8%
Sønderborg	39,9%
Tårnby	38,0%
Kalundborg	36,9%
Slagelse	35,4%
Roskilde	35,3%
Faxe	33,3%
Lejre	33,3%
Bornholm	29,4%
Lyngby-Taarbæk	26,3%
København	26,2%
Dragør	20,0%
Herlev	14,6%
Vordingborg	10,1%
Fredericia	9,1%
Gentofte	5,6%
Nyborg	1,5%
Samsø	
Thisted	
Ærø	
Frederikssund	
Hillerød	
Frederiksberg	
Halsnæs	
Hjørring	
Læso	

Udviklingen i andelen af segregerede elever i specialklasse på almenskole - januar 2015 - januar 2016

	Pct.-point
Hele landet	-1,6%
Morsø	11,4%
Fano	8,3%
Odder	6,5%
Skive	6,5%
Middelfart	5,7%
Norddjurs	5,4%
Vejen	4,8%
Ikast-Brande	3,9%
Billund	3,5%
Solrød	2,8%
Kolding	2,4%
Struer	2,3%
Vesthimmerlands	2,1%
Holbæk	2,1%
Gribskov	2,0%
Viborg	1,7%
Skanderborg	1,7%
Lyngby-Taarbæk	1,4%
Tønder	1,4%
Herning	1,3%
Næstved	1,2%
Ishøj	1,2%
Silkeborg	1,1%
Furesø	1,0%
Svendborg	0,8%
Aabenraa	0,8%
Egedal	0,7%
Odense	0,7%
Helsingør	0,6%
Mariagerfjord	0,6%
Syddjurs	0,6%
Aarhus	-0,0%
Horsens	-0,0%
Esbjerg	-0,1%
Kerteminde	-0,2%
Faaborg-Midtfyn	-0,2%
Lejre	-0,2%
Kalundborg	-0,3%
Jammerbugt	-0,4%
Randers	-0,4%
Aalborg	-0,5%
Haderslev	-0,6%
Vejle	-0,6%
Herlev	-0,7%
Ringkøbing-Skjern	-0,9%
Brønderslev	-1,0%
København	-1,3%
Hvidovre	-1,3%
Rudersdal	-1,3%
Albertslund	-1,5%
Gladsaxe	-1,6%
Greve	-1,6%
Favrskov	-1,7%
Frederikshavn	-1,7%
Allerød	-1,8%
Varde	-1,8%
Lemvig	-1,9%
Rebild	-1,9%
Fredensborg	-2,0%
Guldborgsund	-2,1%
Hørsholm	-2,1%
Hedensted	-2,1%
Brøndby	-2,2%
Gentofte	-2,3%
Køge	-2,4%
Nordfyns	-2,8%
Sønderborg	-2,9%
Høje-Taastrup	-2,9%
Slagelse	-3,1%
Lolland	-3,1%
Stevns	-3,1%
Langeland	-3,2%
Rødovre	-3,5%
Vordingborg	-3,6%
Odsherred	-3,6%
Fredericia	-3,7%
Glostrup	-4,2%
Assens	-4,2%
Soro	-4,5%
Nyborg	-4,5%
Roskilde	-4,6%
Dragør	-5,0%
Tårnby	-5,6%
Bornholm	-5,7%
Vallensbæk	-5,8%
Holstebro	-6,1%
Ringsted	-14,3%
Ballerup	-14,7%
Faxe	-29,7%
Frederikssund	
Thisted	
Ærø	
Hillerød	
Læso	
Samsø	
Frederiksberg	
Halsnæs	
Hjørring	

03/ ER DER LÆRING OG TRIVSEL?

Det er ikke nok at følge op på, hvor stor en andel af børn og unge, der modtager deres undervisning i de almene tilbud. Det vigtigste er, at følge op på, om børnene får et tilstrækkeligt fagligt udbytte og om de trives.

Der skal være progression i elevernes læring og trivsel. Derfor bør opfølgingsplanen have fokus på opfølgning på nationale test, afgangskarakterer og trivselsmålingen for alle børn og unge og specifikt for de børn, der har særlige behov.

Faglige resultater

Kommunerne skal følge op på resultaterne i de nationale test. Det er data, som på nuværende tidspunkt ikke indgår i FLIS.

Den enkelte kommune kan i FLIS udarbejde en analyse af afgangskarakterer for kommunens skoler og for de enkelte fag.

KL's nøgletal på inklusionsområdet sammenligner tal fra almentilbud og specialtilbud i forhold til andelen af elever, der gennemfører folkeskolens afgangsprøve og gennemsnitskaraktererne i dansk og matematik.

I KL's spørgeskemaundersøgelsen tilkendegiver 61 pct. af kommunerne, at de har en plan for at følge op på elevernes faglige udbytte og trivsel. Dette tal var i foråret 2014 68 pct. og der er dermed sket et fald på 7 pct.

VEJLEDNING TIL KOMMUNEFORDELTE TABELLER

Kommunen kan i "Tal for folkeskolen – Inklusionsnøgletal" se den faglige og sociale trivsel både for elever i almenklasser og for elever i specialtilbud.

Uanset om eleverne har en relativ høj eller relativ lav trivsel sammenlignet med eleverne i andre kommuner, så er det relevant at overveje, hvad årsagen er.

Hvis eleverne trives relativt godt fagligt i kommunen, men mindre godt socialt eller omvendt, er det oplagt at sætte fokus på årsagerne til dette. Det gælder både i almen- og specialskoler.

- Hvordan trives elever i hhv. almenklasser og specialtilbud i kommunen?
- Hvilke elevgrupper har behov for et særligt fokus?
- Hvor høj er svarprocenten på specialskolerne? Hvad er årsagen til, at specialskolerne har en lavere svarprocent? Kan svarprocenten øges på specialskoler, således at flere får mulighed for at give udtryk for deres trivsel?

Faglig trivsel blandt alle elever, skoleåret 2014/15 (andel der har afgivet et indikatorsvar i en af de to højeste trivselskategorier)

	Pct.
Hele landet	89,0%
Hørsholm	94,2%
Gentofte	94,0%
Rudersdal	93,9%
Allerød	93,8%
Lyngby-Taarbæk	93,2%
Fano	93,2%
Dragør	92,5%
Furesø	92,4%
Roskilde	91,8%
Lemvig	91,8%
Kolding	91,7%
Solrød	91,6%
Aarhus	91,3%
Brønderslev	91,3%
Fredensborg	91,2%
Holstebro	91,1%
Herning	90,7%
Fredriksberg	90,7%
Vallensbæk	90,6%
Odense	90,6%
Rødovre	90,6%
Ringkøbing-Skjern	90,5%
Vejle	90,4%
Favrskov	90,4%
Hillerød	90,3%
Helsingør	90,2%
Aalborg	90,2%
Odder	90,1%
Viborg	89,9%
Esbjerg	89,8%
Silkeborg	89,7%
Skanderborg	89,6%
Randers	89,6%
Middelfart	89,5%
København	89,4%
Egedal	89,3%
Svendborg	89,2%
Mariagerfjord	89,0%
Greve	89,0%
Kerteminde	89,0%
Jammerbugt	89,0%
Lejre	89,0%
Gladsaxe	88,8%
Syddjurs	88,8%
Køge	88,8%
Struer	88,8%
Ballerup	88,7%
Skive	88,6%
Thisted	88,4%
Sønderborg	88,4%
Assens	88,4%
Slagelse	88,4%
Varde	88,2%
Nyborg	88,1%
Rebild	88,0%
Brøndby	88,0%
Nordfyns	88,0%
Fredrikshavn	87,9%
Herlev	87,9%
Vejen	87,9%
Fredericia	87,8%
Morsø	87,8%
Hvidovre	87,8%
Aabenraa	87,7%
Haderslev	87,7%
Næstved	87,6%
Hjørring	87,4%
Tårnby	87,3%
Ringsted	87,2%
Horsens	87,1%
Glostrup	87,0%
Ikast-Brande	86,8%
Sorø	86,7%
Frederikssund	86,6%
Billund	86,4%
Stevns	86,2%
Faaborg-Midtfyn	86,2%
Albertslund	85,8%
Vesthimmerlands	85,8%
Langeland	85,6%
Tønder	85,5%
Gribskov	85,5%
Ishøj	85,4%
Holbæk	85,4%
Bornholm	85,4%
Hedensted	85,3%
Faxe	84,9%
Hoje-Taastrup	84,8%
Guldborgsund	84,3%
Kalundborg	84,1%
Læsø	84,0%
Odsherred	83,5%
Vordingborg	83,2%
Norddjurs	82,7%
Halsnæs	82,6%
Ærø	81,7%
Lolland	81,5%
Samsø	77,6%

Faglige trivsel blandt elever i specialtilbud, skoleåret 2014/15 (andel der har afgivet et indikatorsvar i en af de to højeste trivselskategorier)

	Pct.
Hele landet	80,6%
Lemvig	92,4%
Ishøj	89,3%
Odder	88,5%
Tønder	88,0%
Rødovre	87,5%
Sorø	87,5%
Fredensborg	87,4%
Albertslund	87,3%
Favrskov	86,9%
Skive	86,7%
Fredericia	86,5%
Hvidovre	86,3%
Roskilde	85,6%
Ballerup	85,4%
Randers	85,3%
Egedal	85,1%
Herlev	84,9%
Esbjerg	84,6%
Nyborg	84,6%
Hoje-Taastrup	84,3%
Brøndby	84,0%
Helsingør	84,0%
Vejen	83,9%
Ringsted	83,8%
Odense	83,3%
Struer	83,3%
Holstebro	83,2%
Gladsaxe	83,2%
Lejre	83,1%
København	82,7%
Haderslev	82,6%
Rebild	82,5%
Aalborg	82,4%
Lolland	82,0%
Holbæk	81,5%
Varde	81,5%
Køge	81,4%
Aarhus	81,3%
Syddjurs	81,3%
Herning	81,0%
Frederikssund	80,7%
Brønderslev	80,7%
Kolding	80,5%
Norddjurs	80,3%
Aabenraa	80,2%
Skanderborg	80,0%
Hjørring	80,0%
Guldborgsund	80,0%
Ringkøbing-Skjern	79,8%
Furesø	79,8%
Middelfart	79,7%
Vesthimmerlands	79,6%
Allerød	79,6%
Kerteminde	79,6%
Gentofte	79,1%
Thisted	79,0%
Sønderborg	78,9%
Vejle	78,8%
Assens	78,4%
Gribskov	78,4%
Greve	78,2%
Mariagerfjord	78,1%
Frederikshavn	78,1%
Faaborg-Midtfyn	77,9%
Lyngby-Taarbæk	77,6%
Næstved	77,1%
Solrød	76,9%
Viborg	76,4%
Frederiksberg	76,3%
Tårnby	75,7%
Halsnæs	75,6%
Svendborg	75,6%
Slagelse	75,4%
Stevns	75,0%
Jammerbugt	74,7%
Odsherred	74,1%
Ikast-Brande	73,6%
Kalundborg	73,6%
Nordfyns	73,5%
Hedensted	73,2%
Bornholm	73,0%
Rudersdal	72,7%
Morsø	72,2%
Horsens	71,6%
Glostrup	71,4%
Langeland	71,4%
Silkeborg	70,6%
Faxe	68,1%
Vordingborg	67,6%
Hørsholm	
Fano	
Dragør	
Vallensbæk	
Hillerød	
Billund	
Læsø	
Ærø	
Samsø	

**Social trivsel blandt alle elever, skoleåret 2014/2015
(andel der har afgivet et indikatorsvar i en af de to
højeste trivselskategorier)**

	Pct.
Hele landet	93,0%
Lemvig	95,7%
Allerød	95,5%
Hørsholm	95,4%
Vejle	95,4%
Lyngby-Taarbæk	95,4%
Dragør	95,3%
Fredensborg	95,1%
Rudersdal	94,9%
Langeland	94,9%
Holstebro	94,7%
Gentofte	94,7%
Brønderslev	94,7%
Ærø	94,6%
Thisted	94,5%
Silkeborg	94,4%
Mariagerfjord	94,3%
Middelfart	94,2%
Furesø	94,2%
Skive	94,1%
Favrskov	94,0%
Kolding	94,0%
Frederiksberg	93,9%
Odder	93,9%
Jammerbugt	93,9%
Morsø	93,8%
Rebild	93,8%
Roskilde	93,8%
Randers	93,7%
Ringkøbing-Skjern	93,7%
Aalborg	93,7%
Herning	93,7%
Aarhus	93,6%
Odense	93,6%
Sønderborg	93,5%
Helsingør	93,4%
Hillerød	93,4%
Svendborg	93,4%
Gladsaxe	93,3%
Fanø	93,2%
Nyborg	93,1%
Esbjerg	93,1%
Tønder	93,1%
Viborg	93,1%
Struer	93,1%
Haderslev	93,0%
Assens	92,9%
Lejre	92,9%
Hvidovre	92,8%
Greve	92,8%
Horsens	92,8%
Hjørring	92,8%
Kerteminde	92,7%
Brøndby	92,6%
Læso	92,6%
Ballerup	92,5%
Frederikssund	92,5%
Varde	92,5%
Nordfyns	92,5%
Tårnby	92,4%
København	92,4%
Køge	92,3%
Holbæk	92,2%
Vallensbæk	92,2%
Skanderborg	92,2%
Glostrup	92,1%
Solrød	92,1%
Egedal	92,1%
Faaborg-Midtfyn	92,0%
Ikast-Brande	92,0%
Næstved	92,0%
Aabenraa	92,0%
Fredericia	91,8%
Vejen	91,7%
Lolland	91,7%
Billund	91,7%
Rødovre	91,6%
Hedensted	91,6%
Norddjurs	91,6%
Vesthimmerlands	91,6%
Ringsted	91,4%
Frederikshavn	91,4%
Slagelse	91,3%
Ishøj	91,3%
Bornholm	91,2%
Sorø	91,1%
Syddjurs	91,1%
Stevns	90,9%
Guldborgsund	90,9%
Faxe	90,7%
Gribskov	90,5%
Høje-Taastrup	90,3%
Odsherred	90,2%
Albertslund	89,9%
Vordingborg	89,8%
Kalundborg	89,7%
Herlev	89,5%
Halsnæs	89,2%
Samsø	87,3%

**Sociale trivsel blandt elever i specialtilbud, skoleåret
2014/15 - (andel der har afgivet et indikatorsvar i en
af de to højeste trivselskategorier)**

	Pct.
Hele landet	88,3%
Sønderborg	93,7%
Randers	93,7%
Høje-Taastrup	92,8%
Nordfyns	92,6%
Frederiksberg	92,5%
Holbæk	92,4%
Albertslund	92,3%
Lyngby-Taarbæk	92,2%
Herlev	91,9%
Haderslev	91,7%
Vejle	91,6%
Middelfart	91,3%
Egedal	91,3%
Roskilde	91,2%
Fredericia	91,1%
Norddjurs	90,9%
Jammerbugt	90,5%
Gladsaxe	90,4%
Hjørring	90,2%
Holstebro	90,2%
Viborg	90,1%
Lolland	90,0%
Svendborg	90,0%
Ballerup	89,6%
Kolding	89,3%
Sorø	89,3%
Ishøj	89,3%
Aabenraa	88,8%
Odsherred	88,8%
Odense	88,6%
Mariagerfjord	88,6%
Syddjurs	88,3%
Frederikshavn	88,3%
København	87,9%
Gribskov	87,8%
Lejre	87,6%
Nyborg	87,5%
Brøndby	87,4%
Aarhus	87,1%
Helsingør	87,0%
Aalborg	86,6%
Skanderborg	86,5%
Assens	86,3%
Kalundborg	86,2%
Esbjerg	86,2%
Greve	86,1%
Guldborgsund	85,9%
Faaborg-Midtfyn	85,8%
Hedensted	85,6%
Horsens	85,3%
Thisted	85,1%
Varde	85,1%
Ringkøbing-Skjern	85,0%
Rødovre	85,0%
Favrskov	84,8%
Silkeborg	84,8%
Furesø	84,7%
Herning	84,6%
Stevns	84,6%
Brønderslev	84,5%
Tårnby	84,5%
Køge	84,3%
Ikast-Brande	84,3%
Næstved	84,1%
Halsnæs	82,9%
Hillerød	82,7%
Frederikssund	82,0%
Vesthimmerlands	81,4%
Slagelse	81,3%
Bornholm	81,0%
Glostrup	79,6%
Vordingborg	79,4%
Faxe	79,2%
Vallensbæk	68,0%
Lemvig	
Dragør	
Hørsholm	
Fredensborg	
Allerød	
Langeland	
Rudersdal	
Gentofte	
Ærø	
Skive	
Odder	
Morsø	
Rebild	
Tønder	
Struer	
Læso	
Fanø	
Hvidovre	
Kerteminde	
Solrød	
Vejen	
Ringsted	
Billund	
Samsø	

VEJLEDNING TIL KOMMUNEFORDELTE TABELLER

Kommunen kan i "Tal for folkeskolen – Inklusionsnøgletal" se egne tal for andelen af elever, der gennemfører en afgangsprøve, samt karaktergennemsnittet i dansk og matematik. Begge dele er i nøgletallene opdelt på hhv. elever i almentilbud og elever i specialtilbud. Nøgletallene bør ses i sammenhæng.

Det ses, at elever i specialtilbud i væsentligt mindre omfang gennemfører afgangsprøve i 9. klasse sammenlignet med elever i almenklassen. I alt gennemfører 32 pct. af eleverne i et specialtilbud en afgangsprøve i minimum tre fag. Det giver anledning til at rette spørgsmål om, hvorvidt den kommunale praksis kan få tilbageførte elever og elever i specialklasser til at gå til afgangsprøver.

I nogle kommuner er andelen, der gennemfører en afgangsprøve, helt nede omkring 10-20 pct., og det giver anledning til at overveje, om flere elever i specialtilbud kan gennemføre folkeskolens afgangsprøve.

Samtidig bør dette nøgletal selvfølgelig også sammenholdes med den generelle segregeringsgrad og elevsammensætning.

- Hvordan kan kommunen få flere almenelever til at gennemføre en afgangsprøve?
- Hvad skal der til for at elever med særlige behov i højere grad gennemfører folkeskolens afgangsprøve?

Andel af alle elever der gennemfører en afgangseksamen (mindst 3 prøver, skoleåret 2013/14)

	Pct.
Hele landet	91,9%
Solrød	96,8%
Furesø	96,7%
Lyngby-Taarbæk	96,3%
Allerød	96,2%
Egedal	95,7%
Lejre	95,6%
Gentofte	95,5%
Mariagerfjord	95,4%
Lemvig	95,0%
Roskilde	95,0%
Frederiksberg	95,0%
Hørsholm	94,7%
Nordfyns	94,6%
Rudersdal	94,5%
Hvidovre	94,4%
Faxe	94,4%
Greve	94,4%
Ishøj	94,3%
Frederikssund	94,2%
Næstved	94,1%
Vallensbæk	94,0%
Fredericia	93,9%
Syddjurs	93,8%
Hjørring	93,8%
Norddjurs	93,7%
Silkeborg	93,7%
Vordingborg	93,7%
Hedensted	93,6%
Struer	93,6%
Favrskov	93,4%
Gladsaxe	93,4%
Ikast-Brande	93,4%
Halsnæs	93,3%
Billund	93,3%
Esbjerg	93,1%
Odense	93,0%
Køge	92,8%
Albertslund	92,8%
Rebild	92,8%
Jammerbugt	92,7%
Rødovre	92,7%
Tårnby	92,6%
Horsens	92,5%
Aarhus	92,5%
Fredensborg	92,3%
Brønderslev	92,3%
Svendborg	92,3%
Sønderborg	92,2%
Ringsted	92,1%
Ringkøbing-Skjern	92,0%
Middelfart	92,0%
Helsingør	91,9%
Kolding	91,9%
Sorø	91,8%
Slagelse	91,8%
Guldborgsund	91,7%
Langeland	91,7%
Herlev	91,7%
Bornholm	91,6%
Kerteminde	91,6%
Hillerød	91,5%
Assens	91,5%
Aalborg	91,3%
Herning	91,1%
Skanderborg	91,1%
Thisted	90,8%
Ballerup	90,8%
København	90,6%
Morsø	90,4%
Skive	90,4%
Glostrup	90,3%
Vejen	90,3%
Randers	90,2%
Varde	90,2%
Aabenraa	89,9%
Haderslev	89,8%
Vejle	89,5%
Viborg	89,3%
Vesthimmerlands	89,0%
Brøndby	88,7%
Frederikshavn	88,7%
Holstebro	88,6%
Heje-Taastrup	88,4%
Nyborg	88,3%
Faaborg-Midtfyn	87,5%
Holbæk	87,2%
Stevns	87,1%
Lolland	86,4%
Tønder	86,1%
Odsherred	85,5%
Kalundborg	85,4%
Gribskov	84,7%
Odder	55,7%
Dragør	.
Ærø	.
Fanø	.
Samsø	.
Læsø	.

Andel elever i specialtilbud der gennemfører en afgangseksamen (mindst 3 prøver, skoleåret 2013/14)

	Pct.
Hele landet	31,5%
Lyngby-Taarbæk	71,4%
Allerød	65,2%
Syddjurs	60,6%
Furesø	57,1%
Greve	55,6%
Jammerbugt	53,6%
Frederiksberg	53,3%
Norddjurs	51,6%
Frederikssund	50,0%
Ishøj	50,0%
Glostrup	50,0%
Egedal	48,1%
Hjørring	47,5%
Gladsaxe	47,4%
Kolding	46,2%
Halsnæs	45,5%
Horsens	44,4%
Rødovre	44,4%
Ikast-Brande	43,8%
Hedensted	43,2%
Lejre	42,9%
Kerteminde	42,3%
Slagelse	41,4%
Næstved	41,1%
Stevns	41,0%
Mariagerfjord	40,7%
Helsingør	40,5%
Hvidovre	40,0%
Brøndby	39,2%
Herlev	38,9%
Haderslev	38,2%
Køge	37,3%
Kalundborg	37,0%
Skanderborg	36,5%
Svendborg	36,5%
Fredericia	35,7%
Ballerup	34,6%
Hillerød	34,1%
Thisted	33,3%
Herning	33,3%
Tårnby	33,3%
København	33,2%
Silkeborg	31,9%
Rudersdal	30,8%
Bornholm	30,3%
Fredensborg	29,7%
Heje-Taastrup	29,7%
Favrskov	29,5%
Vejle	29,5%
Brønderslev	29,4%
Holbæk	28,7%
Faaborg-Midtfyn	28,3%
Frederikshavn	27,9%
Randers	27,8%
Nordfyns	27,8%
Nyborg	27,3%
Vesthimmerlands	26,8%
Aabenraa	26,3%
Roskilde	25,7%
Aalborg	25,0%
Rebild	25,0%
Middelfart	24,2%
Guldborgsund	23,5%
Tønder	21,4%
Viborg	21,1%
Odense	19,4%
Esbjerg	18,4%
Aarhus	17,8%
Gribskov	16,7%
Sønderborg	16,3%
Lolland	12,8%
Læsø	.
Skive	.
Morsø	.
Ringkøbing-Skjern	.
Samsø	.
Odder	.
Struer	.
Lemvig	.
Holstebro	.
Vejen	.
Varde	.
Fanø	.
Billund	.
Ærø	.
Langeland	.
Assens	.
Vordingborg	.
Sorø	.
Ringsted	.
Faxe	.
Odsherred	.
Solrød	.
Hørsholm	.
Vallensbæk	.
Albertslund	.
Gentofte	.
Dragør	.

**Gennemsnitskarakterer i dansk og matematik ved
grundskolens afgangseksamen (skoleåret 2013/14)
- Alle elever**

	Karakterpoint
Hele landet	6,50
Allerød	7,83
Rudersdal	7,79
Gentofte	7,78
Hørsholm	7,78
Lyngby-Taarbæk	7,77
Skanderborg	7,43
Furesø	7,37
Solrød	7,35
Egedal	7,30
Roskilde	7,29
Fredensborg	7,27
Dragør	7,14
Favrskov	7,06
Århus	7,01
Silkeborg	7,00
Lerrevig	7,00
Skive	6,91
Brønderslev	6,90
Mariagerfjord	6,87
Herning	6,86
Hillerød	6,86
Ærø	6,81
Viborg	6,79
Vallensbæk	6,77
Syddjurs	6,74
Kolding	6,69
Nordfyns	6,69
Gladsaxe	6,69
Lejre	6,66
Rebild	6,65
Aalborg	6,64
Odder	6,60
Assens	6,58
Varde	6,58
Gribskov	6,58
Holstebro	6,57
Esbjerg	6,55
Fanø	6,53
Greve	6,53
Kerteminde	6,49
Frederiksberg	6,49
Frederikshavn	6,49
Ballerup	6,47
Vejle	6,45
Struer	6,43
Køge	6,43
Ringkøbing-Skjern	6,43
Middelfart	6,42
Billund	6,41
Randers	6,40
Samsø	6,39
Tårnby	6,38
Hjørring	6,38
Odense	6,38
Horsens	6,37
Næstved	6,36
Fredericia	6,35
Helsingør	6,35
Herlev	6,34
Jammerbugt	6,31
Svendborg	6,31
Hedensted	6,28
Aabenraa	6,25
Sønderborg	6,25
Frederikssund	6,24
Vejen	6,23
Rødovre	6,15
Thisted	6,15
Norddjurs	6,14
Glostrup	6,12
Langeland	6,11
Bornholm	6,10
Vesthimmerlands	6,10
Ikast-Brande	6,07
Faaborg-Midtfyn	6,05
Stevns	6,04
København	6,00
Haderslev	5,92
Hvidovre	5,92
Morsø	5,91
Tønder	5,90
Vordingborg	5,82
Ringsted	5,79
Kalundborg	5,76
Sorø	5,75
Læse	5,75
Faxe	5,75
Brøndby	5,73
Ishøj	5,71
Guldborgsund	5,70
Holbæk	5,69
Nyborg	5,69
Slagelse	5,68
Halsnæs	5,61
Høje-Taastrup	5,41
Odsherred	5,35
Albertslund	5,20
Lolland	4,96

**Gennemsnitskarakterer i dansk og matematik ved
grundskolens afgangseksamen (skoleåret 2013/14) -
Elever i specialtilbud**

	Karakterpoint
Hele landet	3,84
Gribskov	5,72
Egedal	5,69
Roskilde	5,63
Rudersdal	5,20
Syddjurs	5,10
Herlev	5,08
Helsingør	5,06
Nordfyns	4,98
Fredensborg	4,89
Odsherred	4,84
Brønderslev	4,81
København	4,74
Struer	4,67
Sønderborg	4,55
Odense	4,52
Holbæk	4,49
Holstebro	4,47
Tårnby	4,37
Hjørring	4,37
Skanderborg	4,36
Albertslund	4,31
Guldborgsund	4,27
Mariagerfjord	4,22
Herning	4,22
Hørsholm	4,20
Bornholm	4,20
Viborg	4,18
Tønder	4,12
Esbjerg	4,12
Favrskov	4,11
Lyngby-Taarbæk	4,08
Rebild	4,05
Aabenraa	3,97
Silkeborg	3,95
Gladsaxe	3,95
Glostrup	3,95
Furesø	3,91
Vesthimmerlands	3,90
Hillerød	3,89
Frederikshavn	3,89
Ishøj	3,84
Vallensbæk	3,83
Hvidovre	3,78
Halsnæs	3,73
Middelfart	3,72
Allerød	3,72
Greve	3,71
Ballerup	3,68
Høje-Taastrup	3,67
Svendborg	3,65
Aalborg	3,62
Randers	3,51
Kerteminde	3,48
Nyborg	3,47
Frederiksberg	3,43
Kolding	3,42
Stevns	3,41
Brøndby	3,40
Århus	3,38
Horsens	3,33
Frederikssund	3,32
Køge	3,31
Vejle	3,27
Faaborg-Midtfyn	3,27
Ikast-Brande	3,26
Varde	3,20
Jammerbugt	3,18
Norddjurs	3,09
Hedensted	3,05
Thisted	2,89
Kalundborg	2,75
Slagelse	2,74
Haderslev	2,74
Lolland	2,67
Næstved	2,63
Rødovre	2,61
Faxe	2,60
Lejre	2,09
Vejen	1,89
Fredericia	1,54
Dragør	
Gentofte	
Solrød	
Ringsted	
Sorø	
Vordingborg	
Assens	
Langeland	
Ærø	
Billund	
Fanø	
Lerrevig	
Odder	
Samsø	
Ringkøbing-Skjern	
Morsø	
Skive	
Læse	

Andel af alle elever, som er i gang med en ungdomsuddannelse eller 10. kl. efter 9. klasse (skoleåret 2013/14)

	Pct.
Hele landet	91,5
Mariagerfjord	96,4
Skive	96,2
Lejre	95,3
Faxe	95,2
Bornholm	95,0
Struer	94,8
Tønder	94,7
Næstved	94,5
Fredericia	94,1
Silkeborg	94,1
Ringsted	94,0
Norddjurs	94,0
Hjørring	94,0
Greve	93,7
Solrød	93,7
Morsø	93,6
Viborg	93,6
Aalborg	93,5
Egedal	93,5
Odense	93,4
Vallensbæk	93,4
Middelfart	93,4
Ikast-Brande	93,4
Nordfyns	93,3
Herning	93,2
Sønderborg	93,2
Tårnby	93,1
Furesø	93,1
Ishøj	93,0
Ringkøbing-Skjern	92,9
Billund	92,9
Glostrup	92,7
Gentofte	92,7
Aarhus	92,6
Esbjerg	92,5
Frederikssund	92,5
Rebild	92,5
Syddjurs	92,4
Hedensted	92,4
Nyborg	92,4
Randers	92,3
Allerød	92,3
Fredensborg	92,3
Hvidovre	92,2
Roskilde	92,2
Herlev	92,0
Skanderborg	92,0
Vordingborg	92,0
Jammerbugt	91,9
Guldborgsund	91,7
Langeland	91,7
Favrskov	91,6
Aabenraa	91,5
Gladsaxe	91,3
Rødovre	91,3
Brønderslev	91,2
Sorø	91,1
Assens	91,0
Thisted	91,0
Odder	90,7
Holbæk	90,7
Heje-Taastrup	90,7
Lyngby-Taarbæk	90,6
Rudersdal	90,5
Kerteminde	90,4
Holstebro	90,4
Frederiksberg	90,3
Vesthimmerlands	90,1
Haderslev	90,1
Horsens	90,0
Vejen	90,0
Stevns	90,0
Vejle	89,9
Køge	89,8
Albertslund	89,7
Dragør	89,6
Svendborg	89,5
Brøndby	89,4
Ballerup	89,2
Varde	89,1
Faaborg-Midtfyn	88,9
Slagelse	88,9
Frederikshavn	88,9
Kolding	88,9
Helsingør	88,9
Lolland	88,7
Hørsholm	88,6
Hillerød	88,5
Halsnæs	87,9
Kalundborg	87,8
København	85,9
Ods herred	85,5
Gribskov	84,7
Ærø	
Fanø	
Lemvig	
Samsø	
Læsø	

Andel af elever i specialtilbud, som er i gang med en ungdomsuddannelse eller 10. kl. efter 9. klasse (skoleåret 2013/14)

	Pct.
Hele landet	68,2
Odense	84,9
Næstved	83,9
Roskilde	82,9
Viborg	81,7
Aabenraa	81,6
Silkeborg	81,2
Fredensborg	81,1
Vejle	80,3
Frederiksberg	80,0
Herning	77,8
Norddjurs	77,4
Frederikssund	76,5
Tønder	76,2
Holstebro	76,0
Randers	75,9
Middelfart	75,8
Sønderborg	75,5
Aalborg	75,0
Hvidovre	74,3
Rødovre	74,1
Egedal	74,1
Tårnby	73,3
Syddjurs	72,7
Kolding	72,3
Nordfyns	72,2
Skanderborg	71,2
Hillerød	70,7
Slagelse	70,0
Rebild	70,0
Faaborg-Midtfyn	69,8
Esbjerg	69,4
Ikast-Brande	68,8
Heje-Taastrup	67,6
Hedensted	67,6
Aarhus	66,9
Kalundborg	66,7
Horsens	66,7
Holbæk	65,5
Haderslev	65,5
Kerteminde	65,4
Struer	64,7
Brønderslev	64,7
Sorø	64,3
Jammerbugt	64,3
Greve	63,9
Svendborg	63,5
Brøndby	62,7
Ishøj	62,5
Stevns	61,5
Vesthimmerlands	61,0
Allerød	60,9
Gladsaxe	60,5
Albertslund	59,1
Guldborgsund	58,8
Assens	57,1
Køge	56,9
Favrskov	56,8
Helsingør	56,8
Rudersdal	56,4
Glostrup	56,3
Odder	56,3
København	55,3
Lolland	55,3
Hjørring	55,0
Varde	54,1
Ods herred	53,1
Vejen	52,2
Frederikshavn	48,5
Vordingborg	44,4
Ballerup	44,2
Thisted	43,3
Hørsholm	42,9
Gribskov	33,3
Langeland	25,0
Dragør	
Gentofte	
Herlev	
Lyngby-Taarbæk	
Vallensbæk	
Furesø	
Halsnæs	
Solrød	
Faxe	
Ringsted	
Lejre	
Bornholm	
Nyborg	
Ærø	
Billund	
Fanø	
Fredericia	
Lemvig	
Samsø	
Ringkøbing-Skjern	
Morsø	
Skive	
Læsø	
Mariagerfjord	

**VEJLEDNING TIL
KOMMUNEFORDELTE TABELLER**

Kommunen kan se overgangen til ungdomsuddannelse blandt hhv. elever i almenklasser og segregerede elever.

Det er relevant, at man som kommune sætter fokus på de elever, der ikke påbegynder en ungdomsuddannelse. Det er vigtigt at undersøge, hvilke tilbud de i stedet benytter sig af.

Ligeledes er det relevant at se på, hvilke ungdomsuddannelser de segregerede elever påbegynder. Er det fx STU eller en erhvervsuddannelse?

Elevernes overgang i en ungdomsuddannelse

Generelt vælger ca. halvdelen af alle elever at fortsætte i 10. klasse. Både elever i specialtilbud og elever i almenklasser. Knap en tredjedel af eleverne i specialtilbud fortsætter ikke på ungdomsuddannelse efter 9. kl. Nogle af disse elever fortsætter i stedet i andre uddannelser, fx særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU).

- Hvad gør kommunen for, at flere elever i specialtilbud samt flere tilbageførte elever påbegynder en ungdomsuddannelse?
- Har kommunen en klar plan for, hvordan man følger elever med særlige behov i overgangen fra folkeskolen til ungdomsuddannelsen?

04/ HVEM KAN KOMMUNENS LÆRINGSMILJØER INKLUDERE?

Det er vigtigt, at alle børn er i et læringsmiljø, som tilgodeser differentierede behov.

Det kan gøres på mange måder, og kommunerne har sat mange og forskellige tiltag i værk for at lykkes med at skabe læringsfællesskaber for alle børn.

Reformens elementer – bevægelse, åben skole og understøttende undervisning, skal understøtte en mere varieret dag for elever-

ne. Herudover skal indholdet i højere grad være differentieret og praksisrelateret.

KL's spørgeskemaundersøgelse viser, at 36 pct. af kommunerne systematisk bruger holddeling med henblik på at differentiere tilbud til elever med forskellige behov.

Når kommunen skal følge op på læringsmiljøet, kan det være relevant også at kigge på, hvad der karakteriserer de elever, som

kommunen underviser i henholdsvis almenundervisningen og specialtilbud. Disse tal giver en indikator for, hvor det er svært, og hvor der kan være behov for udvikling.

VEJLEDNING TIL KOMMUNEFORDELTE TABELLER

Kommunen kan se i "Tal for folkeskolen – Inklusionsnøgletal", hvor stor segregeringsgraden er i hhv. indskoling, mellemtrin og udskoling sammenlignet med andre kommuner. Det siger noget om det mønster, der er for at henvise til specialtilbud i kommunen.

Har kommunen en relativ høj segregeringsgrad i indskoling, men en relativ lav segregeringsgrad i udskoling sammenlignet med andre kommuner, så er den indsats og den strategi, der skal til, måske anderledes, end hvis kommunen har en relativ lav segregeringsgrad i indskoling, men en relativ høj segregeringsgrad i udskoling.

Det er relevant at gennemføre denne analyse på skoleniveau. Der kan være væsentlige forskelle på, om skolerne er gode til at fastholde elever med særlige behov i fx udskoling. Dette nøgletal kan bruges til, at skolerne kan lade sig inspirere af hinandens praksis på tværs af skoledistrikter.

**Segregeringsgrad indskoling - (0. - 3. klasse)
januar 2016**

	Pct.
Hele landet	5,1%
Dragør	1,0%
Fano	1,3%
Rudersdal	1,4%
Egedal	1,5%
Gentofte	1,6%
Vordingborg	1,7%
Horsens	1,7%
Vallensbæk	1,8%
Billund	1,8%
Albertslund	1,8%
Rebild	1,8%
Hørsholm	1,8%
Gladsaxe	2,0%
Skanderborg	2,1%
Tårnby	2,1%
Helsingør	2,1%
Vejle	2,2%
Vesthimmerlands	2,2%
Skive	2,3%
Favrskov	2,3%
Varde	2,3%
Hedensted	2,3%
Roskilde	2,4%
Hvidovre	2,4%
Gribskov	2,4%
Aarhus	2,4%
Lejre	2,4%
Silkeborg	2,5%
Viborg	2,5%
Nordfyns	2,5%
Køge	2,6%
Fredericia	2,6%
Jammerbugt	2,7%
Vejen	2,8%
Aalborg	2,8%
Tønder	2,8%
Lyngby-Taarbæk	2,8%
Esbjerg	2,8%
Ikast-Brande	2,9%
Odense	2,9%
Solrød	3,0%
Kolding	3,0%
København	3,1%
Greve	3,1%
Odder	3,1%
Holstebro	3,2%
Norddjurs	3,2%
Sorø	3,2%
Svendborg	3,3%
Frederikshavn	3,3%
Guldborgsund	3,3%
Furesø	3,3%
Bornholm	3,3%
Rødovre	3,4%
Ringkøbing-Skjern	3,4%
Brønderslev	3,5%
Fredensborg	3,6%
Herning	3,7%
Morsø	3,7%
Ballerup	3,7%
Lolland	3,7%
Assens	3,8%
Herlev	3,8%
Mariagerfjord	3,9%
Lemvig	3,9%
Sønderborg	4,0%
Syddjurs	4,0%
Allerød	4,0%
Faxe	4,2%
Faaborg-Midtfyn	4,2%
Haderslev	4,2%
Glostrup	4,4%
Hoje-Taastrup	4,4%
Kerteminde	4,5%
Randers	4,5%
Langeland	4,5%
Brøndby	4,5%
Ringsted	4,6%
Holbæk	4,6%
Kalundborg	4,6%
Struer	4,9%
Stevns	5,0%
Slagelse	5,3%
Aabenraa	5,4%
Nyborg	5,6%
Ishøj	5,8%
Næstved	6,1%
Middelfart	6,3%
Odsherred	6,4%
Læsø	
Hjørring	
Hillerød	
Ærø	
Frederiksberg	
Samsø	
Frederikssund	
Thisted	
Halsnæs	

**Segregeringsgrad mellemtrin - (4. - 6. klasse)
januar 2016**

	Pct.
Hele landet	4,9%
Dragør	1,1%
Fano	2,6%
Billund	2,6%
Rudersdal	2,8%
Gentofte	2,9%
Vordingborg	3,0%
Egedal	3,1%
Morsø	3,1%
Vejen	3,1%
Rebild	3,1%
Horsens	3,3%
Vejle	3,5%
Varde	3,6%
Lyngby-Taarbæk	3,6%
Viborg	3,7%
Roskilde	3,7%
Fredericia	3,7%
Greve	3,7%
Vallensbæk	3,8%
Skive	3,8%
Esbjerg	3,8%
Guldborgsund	3,9%
Tårnby	3,9%
Lejre	4,0%
Odense	4,0%
Silkeborg	4,1%
Skanderborg	4,1%
Favrskov	4,2%
Ballerup	4,3%
Hvidovre	4,3%
Aalborg	4,3%
Bornholm	4,3%
Herning	4,3%
Aarhus	4,4%
Hedensted	4,4%
Solrød	4,4%
Gladsaxe	4,4%
Sønderborg	4,5%
Køge	4,6%
Holstebro	4,6%
Gribskov	4,7%
Assens	4,8%
Nordfyns	4,9%
Allerød	5,1%
Hørsholm	5,1%
Middelfart	5,1%
Fredensborg	5,2%
Helsingør	5,2%
Tønder	5,3%
Furesø	5,3%
Ringkøbing-Skjern	5,3%
Mariagerfjord	5,4%
Jammerbugt	5,4%
Ringsted	5,4%
Sorø	5,5%
Ikast-Brande	5,5%
Struer	5,5%
Hoje-Taastrup	5,5%
Lolland	5,6%
Odder	5,6%
Vesthimmerlands	5,6%
Aabenraa	5,8%
Glostrup	5,9%
Slagelse	5,9%
København	5,9%
Albertslund	6,0%
Faxe	6,0%
Kerteminde	6,0%
Norddjurs	6,1%
Kolding	6,2%
Brønderslev	6,2%
Randers	6,5%
Frederikshavn	6,5%
Haderslev	6,6%
Nyborg	6,7%
Faaborg-Midtfyn	6,7%
Herlev	7,0%
Kalundborg	7,1%
Svendborg	7,2%
Brøndby	7,2%
Holbæk	7,2%
Lemvig	7,8%
Rødovre	8,0%
Stevns	8,2%
Syddjurs	8,3%
Langeland	8,3%
Ishøj	8,7%
Næstved	8,8%
Odsherred	11,8%
Læsø	
Ærø	
Frederiksberg	
Thisted	
Hjørring	
Frederikssund	
Hillerød	
Halsnæs	
Samsø	

**Segregeringsgrad udskoling - (7. - 9. klasse)
januar 2016**

	Pct.
Hele landet	6,6%
Gentofte	2,7%
Billund	2,8%
Dragør	2,9%
Fano	3,0%
Rudersdal	3,7%
Vordingborg	3,8%
Lyngby-Taarbæk	4,0%
Esbjerg	4,1%
Lemvig	4,4%
Varde	4,6%
Vejen	4,7%
Odder	4,7%
Hørsholm	4,8%
Vallensbæk	4,8%
Rebild	4,8%
Horsens	4,9%
Aalborg	5,0%
Favrskov	5,3%
Roskilde	5,4%
Faxe	5,4%
Egedal	5,5%
Ballerup	5,5%
Kerteminde	5,5%
Odense	5,5%
Ringkøbing-Skjern	5,6%
Fredericia	5,6%
Viborg	5,6%
Køge	5,6%
Guldborgsund	5,7%
Aarhus	5,7%
Vejle	5,7%
Holstebro	5,8%
Mariagerfjord	5,8%
Brønderslev	5,8%
Jammerbugt	5,8%
Assens	5,9%
Herning	5,9%
Skanderborg	5,9%
Hoje-Taastrup	6,2%
Hedensted	6,3%
Hvidovre	6,3%
Greve	6,3%
Skive	6,4%
Sorø	6,4%
Fredensborg	6,4%
Nordfyns	6,5%
Gladsaxe	6,5%
Silkeborg	6,7%
Struer	6,7%
Tårnby	6,7%
Allerød	6,7%
Lolland	6,8%
Sønderborg	6,8%
Gribskov	6,9%
Solrød	7,0%
Odsherred	7,0%
Syddjurs	7,2%
Middelfart	7,2%
Randers	7,3%
Aabenraa	7,5%
Ikast-Brande	7,5%
Furesø	7,5%
Albertslund	7,7%
Helsingør	7,8%
Glostrup	7,9%
Herlev	8,0%
København	8,0%
Tønder	8,0%
Lejre	8,1%
Næstved	8,2%
Ringsted	8,3%
Kolding	8,4%
Norddjurs	9,0%
Frederikshavn	9,2%
Bornholm	9,2%
Morsø	9,3%
Vesthimmerlands	9,3%
Faaborg-Midtfyn	9,6%
Holbæk	9,7%
Langeland	9,7%
Haderslev	10,1%
Svendborg	10,2%
Nyborg	10,3%
Rødovre	10,3%
Slagelse	10,3%
Stevns	10,4%
Brøndby	10,9%
Kalundborg	12,4%
Ishøj	13,0%
Læsø	
Halsnæs	
Thisted	
Hjørring	
Frederiksberg	
Hillerød	
Ærø	
Frederikssund	
Samsø	

VEJLEDNING TIL KOMMUNEFORDELTE TABELLER

Nøgletallet viser segregeringsgraden for elever med forældre, der kun har en grundskoleuddannelse. Nøgletallet siger noget om, hvor stor den socialt betingede segregation er. Nøgletallet skal sammenholdes med den generelle segregeringsgrad for kommunen.

Det tyder på, at kommunen har en relativ høj socialt betinget segregation, hvis kommunen ligger over landsgennemsnittet i nøgletallet for segregeringsgraden for elever med forældre, der har en grundskoleuddannelse, men samtidig ligger under landsgennemsnittet for den generelle segregeringsgrad. Det kan give anledning til at sætte fokus på tiltag, der kan være med til at bryde den negative sociale arv.

Segregeringsgrad for elever med forældre med grundskoleuddannelse (skoleåret 2014/15)

	Pct.
Hele landet	10,5%
Billund	4,0%
Rudersdal	4,6%
Horsens	5,0%
Hørsholm	5,2%
Egedal	5,5%
Fredericia	5,6%
Hillerød	6,0%
Varde	6,4%
Vejen	6,4%
Tårnby	6,6%
Vordingborg	6,6%
Høje-Taastrup	6,7%
Esbjerg	6,7%
Albertslund	7,1%
Morsø	7,2%
Gladsaxe	7,3%
Skive	7,5%
Ballerup	7,5%
Lyngby-Taarbæk	7,5%
Vallensbæk	7,6%
Greve	7,8%
Solrød	7,9%
Vejle	8,0%
Roskilde	8,0%
Gentofte	8,2%
Frederiksberg	8,3%
København	8,3%
Herlev	8,4%
Hvidovre	8,5%
Odense	8,8%
Glostrup	8,9%
Aalborg	9,0%
Aarhus	9,1%
Hjørring	9,2%
Hedensted	9,2%
Odder	9,6%
Ishøj	9,7%
Sønderborg	9,7%
Køge	9,8%
Vesthimmerlands	9,9%
Guldborgsund	9,9%
Ringsted	10,4%
Viborg	10,4%
Jammerbugt	10,6%
Ikast-Brande	10,6%
Lolland	10,7%
Syddjurs	10,9%
Brøndby	10,9%
Skanderborg	11,0%
Nordfyns	11,2%
Favrskov	11,4%
Holstebro	11,4%
Fredensborg	11,5%
Faxe	11,6%
Kolding	11,8%
Randers	11,9%
Thisted	12,0%
Bornholm	12,0%
Silkeborg	12,3%
Frederikshavn	12,4%
Struer	12,4%
Sorø	12,4%
Ringkøbing-Skjern	12,5%
Slagelse	12,6%
Assens	12,6%
Allerød	12,7%
Helsingør	12,7%
Lemvig	12,7%
Halsnæs	12,8%
Rebild	13,0%
Furesø	13,1%
Herning	13,4%
Rødovre	13,5%
Holbæk	14,1%
Odsherred	14,6%
Norddjurs	14,8%
Tønder	15,1%
Gribskov	15,4%
Aabenraa	15,4%
Kerteminde	15,9%
Haderslev	15,9%
Frederikssund	16,0%
Brontherslev	16,2%
Lejre	16,7%
Faaborg-Midtfyn	17,2%
Langeland	17,4%
Stevns	17,6%
Næstved	18,2%
Kalundborg	18,4%
Mariagerfjord	19,2%
Svendborg	19,4%
Middelfart	19,9%
Nyborg	21,7%
Ærø	
Fanø	
Samso	
Læsø	
Dragør	

VEJLEDNING TIL KOMMUNEFORDELTE TABELLER

Generelt er der flere drenge end piger der får et specialtilbud, hvorimod der i den almen folkeskole er en næsten lige fordeling af drenge og piger. Hvis kommunen ligger relativt højt på andelen af segregerede drenge, tyder det på, at der bør ses på, om læringsmiljøet i tilstrækkelig grad tilgodeser drengene.

KL har i januar 2016 udgivet publikationen "De udsatte børn – nøgletal", som har et særligt tema om skolegang. Heri kan man blandt andet se kommunefordelte tal på, hvor stor en andel af udsatte børn, der går i et specialtilbud. Der er på landsplan 41,3 pct. af de udsatte børn, der er segregerede i specialtilbud mod 3,4 pct. af ikke udsatte.

http://www.kl.dk/ImageVaultFiles/id_76199/cf_202/De_udsatte_b-rn_-_n-gletal.PDF

Drenges andel af segregerede elever (skoleåret 2014/15)

	Pct.
Hele landet	73,3%
Brøndby	63,8%
Fredensborg	64,7%
Ringsted	65,9%
Herlev	67,1%
Tønder	67,4%
Nyborg	67,7%
Assens	68,0%
Gentofte	68,1%
Ballerup	68,1%
Tårnby	68,4%
Ringkøbing-Skjern	68,5%
Varde	68,5%
Bornholm	68,9%
Guldborgsund	69,0%
Hørsholm	69,1%
Frederikshavn	69,3%
Sive	69,3%
Favrskov	69,3%
Ishøj	69,7%
Hillerød	69,9%
Albertslund	70,0%
Svendborg	70,1%
København	70,3%
Ikast-Brande	70,3%
Esbjerg	70,3%
Holbæk	70,4%
Greve	70,5%
Vallensbæk	70,5%
Middelfart	70,7%
Odense	70,9%
Rødovre	71,1%
Odsherred	71,3%
Furesø	71,6%
Morsø	71,7%
Viborg	71,8%
Helsingør	71,8%
Mariagerfjord	72,2%
Kalundborg	72,4%
Roskilde	72,4%
Lolland	72,5%
Kolding	72,6%
Heje-Taastrup	72,7%
Glostrup	72,7%
Aabenraa	72,9%
Stevns	73,0%
Vordingborg	73,4%
Horsens	73,5%
Køge	73,8%
Egedal	73,8%
Faaborg-Midtfyn	73,9%
Vejen	74,0%
Lejre	74,0%
Aalborg	74,1%
Sønderborg	74,1%
Halsnæs	74,1%
Holstebro	74,2%
Nordfyns	74,3%
Gribskov	74,4%
Soro	74,4%
Hvidovre	74,5%
Næstved	74,6%
Slagelse	74,7%
Norddjurs	75,0%
Frederiksberg	75,1%
Herning	75,1%
Fredericia	75,1%
Thisted	75,2%
Aarhus	75,2%
Langeland	76,1%
Rebild	76,1%
Hedensted	76,3%
Silkeborg	76,4%
Haderslev	76,5%
Kerteminde	76,7%
Allerød	76,7%
Skanderborg	76,8%
Hjørring	76,8%
Faxe	76,9%
Vejle	76,9%
Randers	77,0%
Jammerbugt	77,1%
Vesthimmerlands	77,2%
Brønderslev	77,8%
Frederikssund	78,2%
Rudersdal	78,7%
Billund	79,4%
Lyngby-Taarbæk	79,6%
Gladsaxe	79,7%
Struer	79,8%
Syddjurs	80,2%
Lemvig	80,6%
Dragør	81,5%
Odder	83,1%
Solrød	85,7%
Fanø	
Læsø	
Samsø	
/Ero	

**Segregeringsgrad for elever med dansk oprindelse
(skoleåret 2014/15)**

	Pct.
Hele landet	4,4%
Dragør	1,4%
Rudersdal	2,1%
Billund	2,2%
Vordingborg	2,3%
Gentofte	2,3%
Esbjerg	2,5%
Horsens	2,8%
Rebild	3,0%
Roskilde	3,1%
Morsø	3,1%
Egedal	3,1%
Skive	3,1%
Aarhus	3,1%
Solrød	3,2%
Lyngby-Taarbæk	3,2%
Vallensbæk	3,3%
Tårnby	3,3%
Vejle	3,4%
Varde	3,4%
Silkeborg	3,4%
Fredericia	3,4%
Odense	3,4%
Skanderborg	3,5%
Aalborg	3,5%
Helsingør	3,6%
Viborg	3,7%
Vejle	3,7%
Frederiksberg	3,8%
Hvidovre	3,8%
Køge	3,8%
Hedensted	3,9%
Hørsholm	3,9%
Greve	3,9%
Hjørring	4,0%
Ikast-Brande	4,1%
Odder	4,2%
Hillerød	4,2%
Guldborgsund	4,3%
Furesø	4,3%
Gladsaxe	4,4%
København	4,4%
Frederborg	4,4%
Holstebro	4,4%
Ballerup	4,5%
Albertslund	4,5%
Ringkøbing-Skjern	4,6%
Lejre	4,6%
Thisted	4,6%
Herning	4,6%
Brønderslev	4,8%
Faxe	4,8%
Assens	4,8%
Kerteminde	4,8%
Jammerbugt	4,9%
Herlev	4,9%
Lemvig	5,1%
Randers	5,1%
Sønderborg	5,1%
Allerød	5,2%
Kolding	5,2%
Høje-Taastrup	5,2%
Frederikssund	5,3%
Mariagerford	5,3%
Aabenraa	5,3%
Bornholm	5,3%
Ringsted	5,3%
Sorø	5,4%
Gribskov	5,4%
Vesthimmerlands	5,4%
Struer	5,5%
Tønder	5,5%
Glostrup	5,6%
Nordfyns	5,8%
Favrskov	5,8%
Lolland	5,8%
Middelfart	5,9%
Syddjurs	6,1%
Frederikshavn	6,3%
Rødovre	6,3%
Norddjurs	6,4%
Halsnæs	6,5%
Faaborg-Midtfyn	6,6%
Holbæk	6,6%
Haderslev	6,7%
Næstved	6,7%
Slagelse	6,7%
Svendborg	6,9%
Stevns	7,3%
Langeland	7,4%
Brøndby	7,5%
Nyborg	7,8%
Kalundborg	8,8%
Isøj	9,4%
Ods herred	9,5%
Ærø	
Læsø	
Fanø	
Samsø	

**Segregeringsgrad for indvandrere og efterkommere
(skoleåret 2014/15)**

	Pct.-point
Hele landet	5,3%
Ikast-Brande	1,7%
Syddjurs	2,0%
København	2,1%
Frederiksberg	2,3%
Hørsholm	2,3%
Hjørring	2,3%
Aarhus	2,5%
Frederborg	2,5%
Vordingborg	2,6%
Faaborg-Midtfyn	2,7%
Esbjerg	2,9%
Kalundborg	2,9%
Holstebro	3,0%
Allerød	3,0%
Gribskov	3,2%
Dragør	3,3%
Faxe	3,4%
Horsens	3,4%
Næstved	3,7%
Frederikssund	3,7%
Rebild	3,7%
Billund	3,8%
Ballerup	3,9%
Glostrup	3,9%
Silkeborg	3,9%
Slagelse	4,0%
Herlev	4,1%
Aalborg	4,2%
Tønder	4,2%
Vallensbæk	4,2%
Vesthimmerlands	4,3%
Morsø	4,3%
Svendborg	4,4%
Fredericia	4,4%
Haderslev	4,5%
Bornholm	4,6%
Holbæk	4,6%
Brøndby	4,7%
Hillerød	4,7%
Ods herred	4,7%
Middelfart	4,8%
Aabenraa	4,8%
Rødovre	4,8%
Viborg	4,9%
Hvidovre	4,9%
Jammerbugt	5,0%
Kerteminde	5,0%
Helsingør	5,0%
Skanderborg	5,0%
Nordfyns	5,0%
Frederikshavn	5,0%
Rudersdal	5,0%
Halsnæs	5,2%
Stevns	5,3%
Albertslund	5,3%
Thisted	5,4%
Guldborgsund	5,4%
Solrød	5,5%
Herning	5,5%
Assens	5,6%
Odder	5,6%
Favrskov	5,6%
Randers	5,7%
Greve	5,9%
Brønderslev	6,2%
Isøj	6,3%
Køge	6,3%
Struer	6,8%
Vejle	6,9%
Langeland	7,0%
Norddjurs	7,0%
Hedensted	7,2%
Lolland	7,3%
Sorø	7,4%
Furesø	7,9%
Vejle	7,9%
Kolding	8,0%
Ringkøbing-Skjern	8,4%
Odense	8,5%
Varde	8,9%
Lejre	9,0%
Egedal	10,0%
Gentofte	10,2%
Gladsaxe	
Høje-Taastrup	
Lemvig	
Lyngby-Taarbæk	
Nyborg	
Roskilde	
Fanø	
Tårnby	
Samsø	
Sønderborg	
Ærø	
Mariagerford	
Ringsted	
Læsø	
Skive	

Det er vigtigt at have fokus på, om de igangsatte tiltag for at udvikle læringsmiljøet har den ønskede effekt eller skal tilrettes. Skolerne i en kommune løser opgaven på forskellige måder. Her vil systematisk videndeling og tiltag være et hensigtsmæssigt værktøj til at sikre, at gode erfaringer bliver delt samt at lokale indsatser skærpes.

- Efter hvilket mønster henviser skolerne til specialundervisning?
- Hvor godt lykkes kommunen med at løfte alle elever?
- Hvad skal videreudvikles i skolernes læringsmiljø for at understøtte de elever, som er i risiko for at falde ud af fællesskabet?

05/ ANDRE ELEMENTER I INKLUSIONSINDSATSSEN

Har kommunen og skolerne de rette kompetencer, og hvad er kvaliteten af indsatsen? Er forældrene involverede på en god måde? Er der fokus på dagtilbud og overgangene i barnets liv? Disse spørgsmål er eksempler på andre elementer, som har stor betydning i forhold til at udvikle inklusionsindsatsen.

Der er desværre ikke input til besvarelse af disse spørgsmål i KL's nøgletal. Det er områder, hvor din kommune må finde andre former for data/dokumentation, som gør det muligt at følge disse områder på en systematisk måde.

Herunder er der samlet nogle af de resultater, der indgår i KL's forvaltningsundersøgelse, som kan være med til at rejse spørgsmål om egen praksis.

Kompetencer og kvalitet i inklusionsindsatsen

KL's forvaltningsundersøgelse viser, at 2/3 af kommunerne arbejder med at skabe kvalitet i inklusionsindsatsen gennem kompetenceudvikling med fokus på elever med særlige behov.

Undersøgelsen viser ligeledes, at 89 ud af 98 kommuner arbejder med at sikre, at skolerne har mulighed for at trække på eksterne ressourcepersoner i løsning af opgaven.

Kvalitet i inklusionsindsatsen handler dog om andet og mere end medarbejderkompetencer. Det handler fx også om evaluering af de igangsatte indsatser og systematisk videndeling om pædagogisk

praksis. Her viser undersøgelsen, at kun omkring halvdelen af kommunerne arbejder med evaluering og videndeling som tilgang til at skabe øget kvalitet i inklusionsindsatsen.

- Hvordan følger kommunen op på den del af kompetenceudviklingen, som ikke er omfattet af linjefagsdækningen og som har betydning for inklusion?
- Er ressourcepersoner, fx PPR og specialskolelærernes kompetencer tilgængelige på skolen?
- Hvordan kan forvaltningen understøtte, at der gennemføres en løbende evaluering af de igangsatte inklusionsindsatser samt videndeling mellem skolerne om, hvordan man lykkes med folkeskolen for alle?

Forældreinvolvering

Et tæt samarbejde med forældre har stor betydning for alle børns læring og trivsel. Samarbejdet mellem skole og hjem skal dels fremme, at barnet trives og lærer i dagligdagen og dels være bærende, når der opstår udfordringer.

KL's spørgeskemaundersøgelse viser, at samarbejde med forældre om børns læring er et af de elementer i reformen, hvor flest kommuner oplever at være udfordret. Kun knap 1/5 af kommunerne vurderer, at de er i god udvikling i forhold til samarbejdet med forældre.

- Hvordan kan kommunen støtte op om skolernes samarbejde med forældre til børn med særlige behov?

- Hvordan kan skolerne over for forældrene synliggøre de tiltag, der igangsættes /anvendes til at styrke læringsmiljøet og understøtte elevernes læring og trivsel?
- Hvordan kan forvaltningen formidle erfaringer og metoder til et differentieret forældresamarbejde, der tager højde for forældres forskellige forudsætninger?

Overgange og sammenhæng

Inklusion starter i dagtilbuddene. Det er vigtigt, at alle parter har særligt fokus på at skabe helhed og sammenhæng i overgangen fra dagtilbud til skole, men også fra grundskole til ungdomsuddannelse. Men det gælder også i overgangen mellem almentilbud og specialtilbud.

KL's spørgeskemaundersøgelse viser, at langt de fleste kommuner har en systematisk praksis for samarbejde mellem skole og dagtilbud, der sikrer, at skolen ved skolestart kender til de børn, der har særlige behov. Undersøgelsen viser ligeledes, at måden, samarbejdet er struktureret på, varierer betydeligt fra kommune til kommune.

- Hvordan kan forvaltningen understøtte øget helhed og sammenhæng i overgange for børn og unge?
- Hvordan kan forvaltningen i højere grad understøtte systematisk feedback og erfaringsopsamling i overgange?

06/ Dokumentation af nøgletallene

SEGREGERINGSGRAD 0.-9. KL	
Tema 1	Status for inklusion
Tidspunkt	Januar 2015/2016
Definition	<p>Andel elever fra egen kommune, der går i specialklasser på folkeskoler og specialskoler, kommunale ungdomsskoler samt interne skoler på dagbehandlingstilbud (segregeringsprocent), 0.- 9. klasse</p> <p>Tæller: Antal elever i specialklasser på folkeskoler, specialskoler, på interne skoler i dagbehandlingstilbud og kommunale ungdomsskoler</p> <p>Nævner: Antal elever i specialklasser og almindelige klasser på folkeskoler, specialskoler, på interne skoler i dagbehandlingstilbud og kommunale ungdomsskoler.</p>
Datakilde	FLIS - www.eflis.dk
Beskrivelse af dataudtræk	<p>Skolenøgletal: Segregeringsprocent, 0-9. klasse År: 2015 og 2016 Data udtrukket: Februar 2016.</p> <p>Manglende data: Kommuner hvor elevtallene i FLIS afviger med mere end (plus/minus) 5 % for 2014, i forhold til de tilsvarende elevtal fra DST, er taget ud, da denne afvigelse antages at gå igen i 2015.</p>
Andelen af segregerede elever i specialklasser	
Tema 6	Ressourcer
Tidspunkt	Januar 2015/2016
Definition	<p>Andel af segregerede elever, der går på en folkeskole i en specialklasse</p> <p>Tæller: Antal elever i specialklasser på folkeskoler, specialskoler, på interne skoler i dagbehandlingstilbud og kommunale ungdomsskoler, 0.- 10. klasse <u>fratrucket</u> antal elever i specialskoler og interne skoler på dagbehandlingstilbud</p> <p>Nævner: Antal elever i specialklasser på folkeskoler, specialskoler, på interne skoler i dagbehandlingstilbud og kommunale ungdomsskoler, 0.- 10. klasse</p>
Datakilde	FLIS - www.eflis.dk
Beskrivelse af dataudtræk	<p>Skolenøgletal: Andelen af segregerede elever i specialklasse Data udtrukket: Februar 2016. Nøgletallet findes ikke selvstændigt i FLIS, men beregnes på baggrund af følgende FLIS-skolenøgletal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Segregeringsprocent, 0.- 10. klasse" - "Udg. pr. elev spec.skoler og reg. tilbud" <p>Andelen af segregerede elever, der går på en folkeskole i en specialklasse findes som differencen mellem tælleren i "Segregeringsprocent, 0.- 10. klasse" og nævneren i "Udg. pr. elev spec. skoler og reg. tilbud" delt med nævneren i førstnævnte nøgletal.</p>

	Manglende data: Kommuner hvor elevtallene i FLIS afviger med mere end (plus/minus) 5 % for 2014, i forhold til de tilsvarende elevtal fra DST, er taget ud, da denne afvigelse antages at gå igen i 2015.
Faglig trivsel blandt alle elever, skoleåret 2014/15	
Tema 2	Trivsel
Tidspunkt	2014/2015
Definition	Indikatoren 'Faglig trivsel' består af 8 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af egne faglige evner, koncentrationsevne og problemløsningsevne. Der ses kun på svarere for eleverne i 4.-9. klasse i den kommunale grundskole.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og den nationale trivselsmåling.
Beskrivelse af dataudtræk	Afgrænsning: Tallene er et udtryk for hvor stor en andel af eleverne i folkeskoler, der har afgivet et svar i en af de to højeste kategorier ud af fem, dvs. et indikatorsvar mellem 3,1-5,0. Tallene kan ligeledes findes under Undervisningsministeriet – www.uddannelsesstatistik.dk Grundskolen -> rapporter -> Nationale måltal – trivsel -> Differentierede indikatorer for trivsel (4.-9.klassetrin)
Faglige trivsel blandt elever i specialtilbud, skoleåret 2014/15	
Tema 2	Trivsel
Tidspunkt	2014/2015
Definition	Indikatoren 'Faglig trivsel' består af 8 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af egne faglige evner, koncentrationsevne og problemløsningsevne. Der ses kun på svarere for eleverne i 4.-9. klasse i den kommunale grundskole.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og den nationale trivselsmåling.
Beskrivelse af dataudtræk	Afgrænsning: Tallene er et udtryk for hvor stor en andel af eleverne i specialskoler, der har afgivet et svar i en af de to højeste kategorier ud af fem, dvs. et indikatorsvar mellem 3,1-5,0. Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.
Social trivsel blandt alle elever, skoleåret 2014/2015	
Tema 2	Trivsel
Tidspunkt	2014/2015
Definition	Indikatoren 'Social trivsel' bygger på 10 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes opfattelse af deres tilhørsforhold til skolen, klassen og fællesskabet, samt tryghed og mobning. Der ses kun på svarere for eleverne i 4.-9. klasse i den kommunale grundskole.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og den nationale trivselsmåling.
Beskrivelse af dataudtræk	Afgrænsning: Tallene er et udtryk for hvor stor en andel af eleverne i folkeskoler, der har afgivet et svar i en af de to højeste kategorier ud af fem, dvs. et indikatorsvar mellem 3,1-5,0. Tallene kan ligeledes findes under Undervisningsministeriet – www.uddannelsesstatistik.dk

	Grundskolen → rapporter → Nationale måltal – trivsel → Differentierede indikatorer for trivsel (4.-9.klasstrin)
Social trivsel blandt elever i specialtilbud, skoleåret 2014/15	
Tema 2	Trivsel
Tidspunkt	2014/2015
Definition	Indikatoren 'Social trivsel' bygger på 10 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes opfattelse af deres tilhørsforhold til skolen, klassen og fællesskabet, samt tryghed og mobning. Der ses kun på svarere for eleverne i 4.-9. klasse i den kommunale grundskole.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og den nationale trivselsmåling.
Beskrivelse af dataudtræk	Afgrænsning: Tallene er et udtryk for hvor stor en andel af eleverne i specialskoler, der har afgivet et svar i en af de to højeste kategorier ud af fem, dvs. et indikatorsvar mellem 3,1-5,0. Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.
Andel af alle elever der gennemfører en afgangsprøve (mindst 3 prøver, skoleåret 2013/14)	
Tema 3	Afgangsprøver
Tidspunkt	2013/2014
Definition	Andelen af alle 9. klasses elever i den kommunale grundskole, der gennemfører mindst tre af 9. klasses seks bundne afgangsprøver i dansk (læsning, retskrivning, skriftlig fremstilling og mundtlig) og matematik (matematiske færdigheder og matematisk problemløsning).
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik
Beskrivelse af dataudtræk	Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.
Andel elever i specialtilbud der gennemfører en afgangsprøve (mindst 3 prøver, skoleåret 2013/14)	
Tema 3	Afgangsprøver
Tidspunkt	2013/2014
Definition	Andelen af elever i specialtilbud, der går i 9. klasse i den kommunale grundskole, der gennemfører mindst tre af 9. klasses seks bundne afgangsprøver i dansk (læsning, retskrivning, skriftlig fremstilling og mundtlig) og matematik (matematiske færdigheder og matematisk problemløsning).
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik
Beskrivelse af dataudtræk	Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.
Gennemsnitskarakterer i dansk og matematik ved grundskolens afgangsprøve (skoleåret 2013/14) - Alle elever	
Tema 3	Afgangsprøver
Tidspunkt	2013/2014
Definition	Karaktergennemsnit i 9. klasses seks bundne prøvefag i dansk (læsning, retskrivning, skriftlig fremstilling og mundtlig) og matematik (matematiske færdigheder og matematisk problemløsning) blandt alle 9. klasseelever i den kommunale grundskole. Karaktergennemsnittet beregnes som et gennemsnit af de enkelte elevers gennemsnit, dvs. at alle elever vægter lige meget, uanset hvor

	mange prøver, de har aflagt. I beregningen indgår dog kun elever, der har aflagt mindst tre ud af de seks bundne prøver.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik
Beskrivelse af dataudtræk	Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.
Gennemsnitskarakterer i dansk og matematik ved grundskolens afgangsprøve (skoleåret 2013/14) - Elever i specialtilbud	
Tema 3	Afgangsprøver
Tidspunkt	2013/2014
Definition	Karaktergennemsnit i 9. klasses seks bundne prøvafag i dansk (læsning, retskrivning, skriftlig fremstilling og mundtlig) og matematik (matematiske færdigheder og matematisk problemløsning) blandt elever i specialtilbud i 9. klasse i den kommunale grundskole. Karaktergennemsnittet beregnes som et gennemsnit af de enkelte elevers gennemsnit, dvs. at alle elever vægter lige meget, uanset hvor mange prøver, de har aflagt. I beregningen indgår dog kun elever, der har aflagt mindst tre ud af de seks bundne prøver.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik
Beskrivelse af dataudtræk	Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.
Andel af alle elever, som er i gang med en ungdomsuddannelse eller 10. klasse efter 9. klasse (skoleåret 2013/14)	
Tema 4	Overgang til ungdomsuddannelse
Tidspunkt	2013/2014
Definition	Andelen af elever, der har færdiggjort 9. klasse i den kommunale grundskole, der er i gang med en ungdomsuddannelse ultimo 2014 (året hvor eleverne færdiggør 9. klasse). Elever, der ikke er i gang med en ungdomsuddannelse, kan være i gang med en erhvervsgrunduddannelse (EGU), ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU), produktionsskole, ungdomshøjskole, VUC, udlandsophold, arbejde eller ikke være i gang med en uddannelse.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik
Beskrivelse af dataudtræk	Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.
Andel af elever i specialtilbud, som er i gang med en ungdomsuddannelse eller 10. klasse efter 9. klasse (skoleåret 2013/14)	
Tema 4	Overgang til ungdomsuddannelse
Tidspunkt	2013/2014
Definition	Andelen af elever i specialtilbud, der har færdiggjort 9. klasse, der er i gang med en ungdomsuddannelse ultimo 2014 (året hvor eleverne færdiggør 9. klasse). Der analyseres på den første uddannelsesstart efter afslutning af 9. klasse. Elever, der ikke er i gang med en ungdomsuddannelse, kan blandt andet være i gang med en erhvervsgrunduddannelse (EGU), ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU),

	produktionsskole, ungdomshøjskole, VUC, udlandsophold, arbejde eller ikke være i gang med en uddannelse.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik
Beskrivelse af dataudtræk	Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.
SEGREGERINGSGRAD INDSKOLING (0. – 3. klasse)	
Tema 5	Karakteristika
Tidspunkt	Januar 2015/2016
Definition	<p>Andel elever fra egen kommune, der går i specialklasser på folkeskoler og specialskoler, kommunale ungdomsskoler samt interne skoler på dagbehandlingstilbud (segregeringsprocent), 0.- 3. klasse.</p> <p>Tæller: Antal elever i folkeskoler, specialskoler, på interne skoler i dagbehandlingstilbud og kommunale ungdomsskoler (specialklasser), 0.- 3. klasse.</p> <p>Nævner: Antal elever i folkeskoler, specialskoler, på interne skoler i dagbehandlingstilbud og kommunale ungdomsskoler (specialklasser og almindelige klasser), 0.- 3. klasse.</p>
Datakilde	FLIS - www.eflis.dk
Beskrivelse af dataudtræk	<p>Skolenøgletal: Segregeringsprocent, 0.- 3. klasse. Data udtrukket: Februar 2016. Nøgletallet findes ikke selvstændigt i FLIS, men beregnes på baggrund af følgende FLIS-skolenøgletal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Segregeringsprocent, 0. klasse" - "Segregeringsprocent, 1. klasse" - "Segregeringsprocent, 2. klasse" - "Segregeringsprocent, 3. klasse" <p>Segregeringsgrad for indskoling (0.- 3. klasse) findes som summen af ovenstående nøgletals tællere delt med summen af deres nævnere.</p> <p>Manglende data: Kommuner hvor elevtallene i FLIS afviger med mere end (plus/minus) 5 % for 2014, i forhold til de tilsvarende elevtal fra DST, er taget ud, da denne afvigelse antages at gå igen i 2015.</p>
SEGREGERINGSGRAD MELLETRIN (4. – 6. klasse)	
Tema 5	Karakteristika
Tidspunkt	Januar 2015/2016
Definition	<p>Andel elever fra egen kommune, der går i specialklasser på folkeskoler og specialskoler, kommunale ungdomsskoler samt interne skoler på dagbehandlingstilbud (segregeringsprocent), 4.- 6. klasse.</p> <p>Tæller: Antal elever i folkeskoler, specialskoler, på interne skoler i dagbehandlingstilbud og kommunale ungdomsskoler (specialklasser), 4.- 6. klasse.</p> <p>Nævner: Antal elever i folkeskoler, specialskoler, på interne skoler i dagbehandlingstilbud og kommunale ungdomsskoler (specialklasser og almindelige klasser), 4.- 6. klasse.</p>

Datakilde	FLIS - www.eflis.dk
Beskrivelse af dataudtræk	<p>Skolenøgletal: Segregeringsprocent, 4.- 6. klasse. Data udtrukket: Februar 2016. Nøgletallet findes ikke selvstændigt i FLIS, men beregnes på baggrund af følgende FLIS-skolenøgletal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Segregeringsprocent, 4. klasse" - "Segregeringsprocent, 5. klasse" - "Segregeringsprocent, 6. klasse" <p>Segregeringsgrad for mellemtrin (4.- 6. klasse) findes som summen af ovenstående nøgletals tællere delt med summen af deres nævnere.</p> <p>Manglende data: Kommuner hvor elevtallene i FLIS afviger med mere end (plus/minus) 5 % for 2014, i forhold til de tilsvarende elevtal fra DST, er taget ud, da denne afvigelse antages at gå igen i 2015.</p>
SEGREGERINGSGRAD udskoling (7. – 9. klasse)	
Tema 5	Karakteristika
Tidspunkt	Januar 2015/2016
Definition	<p>Andel elever fra egen kommune, der går i specialklasser på folkeskoler og specialskoler, kommunale ungdomsskoler samt interne skoler på dagbehandlingstilbud (segregeringsprocent), 7.- 9. klasse.</p> <p>Tæller: Antal elever i folkeskoler, specialskoler, på interne skoler i dagbehandlingstilbud og kommunale ungdomsskoler (specialklasser), 7.- 9. klasse.</p> <p>Nævner: Antal elever i folkeskoler, specialskoler, på interne skoler i dagbehandlingstilbud og kommunale ungdomsskoler (specialklasser og almindelige klasser), 7.- 9. klasse.</p>
Datakilde	FLIS - www.eflis.dk
Beskrivelse af dataudtræk	<p>Skolenøgletal: Segregeringsprocent, 7.- 9. klasse. Data udtrukket: Februar 2016. Nøgletallet findes ikke selvstændigt i FLIS, men beregnes på baggrund af følgende FLIS-skolenøgletal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Segregeringsprocent, 7. klasse" - "Segregeringsprocent, 8. klasse" - "Segregeringsprocent, 9. klasse" <p>Segregeringsgrad for udskoling (7.- 9. klasse) findes som summen af ovenstående nøgletals tællere delt med summen af deres nævnere.</p> <p>Manglende data: Kommuner hvor elevtallene i FLIS afviger med mere end (plus/minus) 5 % for 2014, i forhold til de tilsvarende elevtal fra DST, er taget ud, da denne afvigelse antages at gå igen i 2015.</p>
Segregeringsgrad for elever med forældre med grundskoleuddannelse (skoleåret 2014/15)	
Tema 5	Karakteristika
Tidspunkt	2014/2015

Definition	Andel elever fra egen kommune, der går i specialtilbud (specialklasser på folkeskoler og specialskoler, kommunale ungdomsskoler samt interne skoler på dagbehandlingstilbud) blandt elever i 0.-9. klasse, hvor begge biologiske forældre har grundskole som højeste uddannelsesniveau.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik
Beskrivelse af dataudtræk	Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.
Drenges andel af segregerede elever (skoleåret 2014/2015)	
Tema 5	Karakteristika
Tidspunkt	2014/2015
Definition	Andel drenge fra egen kommune, der går i specialtilbud, ud af alle elever i specialtilbud (specialklasser på folkeskoler og specialskoler, kommunale ungdomsskoler samt interne skoler på dagbehandlingstilbud) i 0.-9. klasse.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik
Beskrivelse af dataudtræk	Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.
Segregeringsgrad for personer med dansk oprindelse (skoleåret 2014/2015)	
Tema 5	Karakteristika
Tidspunkt	2014/2015
Definition	Andel elever fra egen kommune, der går i specialtilbud (specialklasser på folkeskoler og specialskoler, kommunale ungdomsskoler samt interne skoler på dagbehandlingstilbud), blandt elever med dansk oprindelse i 0.-9. klasse i den kommunale grundskole.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik
Beskrivelse af dataudtræk	Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.
Segregeringsgrad for indvandrere og efterkommere (skoleåret 2014/2015)	
Tema 5	Karakteristika
Tidspunkt	2014/2015
Definition	Andel elever fra egen kommune, der går i specialtilbud (specialklasser på folkeskoler og specialskoler, kommunale ungdomsskoler samt interne skoler på dagbehandlingstilbud), blandt indvandrere og efterkommere i 0.-9. klasse i den kommunale grundskole. Indvandrere er født i udlandet, og ingen af forældrene er danske statsborgere eller født i Danmark. Efterkommere er født i Danmark, og ingen af forældrene er danske statsborgere eller født i Danmark.
Datakilde	KL's egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik
Beskrivelse af dataudtræk	Nøgletallet er ikke vist for kommuner med under fem observationer på grund af diskretionshensyn.

Tal for folkeskolen

Brug nøgletal i udvikling af inklusion

© KL maj 2015

Produktion: KL's Trykkeri

Design: e-Types